

4. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD

REİS — Ruznamei müzakerata geçiyoruz.

1. — *Tekirdağı Mebusu Celâl Nuri Beyin Büyük Millet Meclisi Dahilî Nizamnamesinin yirmi ikinci maddesinin tadiline dair 2/27 numaralı Nizamname teklifi ve Teşkilâtı Esasiye Encümen mazbatası. (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı?

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Efendim ben-deniz bu teklifin müzakeresinde encümende bulunmadım. Onun için mazbatanın bir cümlesi üzerine bir mütalaa arz etmek istiyorum. Mazbatada «Meclis Azayı Kiramının bazı hususat ile işigaline mütedair olan müzeyyel madde nazarı dikkate alınıp bunun Nizamnameye tezyilinden ise kanun şeklinde teklif edilmesi muvafık görüldü» ibaresi vardır. Bittabi şimdi müzakere edilecek ve kabul edilecek asıl maddelerdir. Bu ibarede eğer Heyeti Umumiyece kabul ve tasvip manasında telâkki olunacak ise ben-deniz bu cihete muarız olduğum için bu noktayı arz etmek istiyorum.

REİS — O mevzubahis değil, öyle bir müzakere açmıyoruz. Müzakeremiz, yalnız bu tadil teklifi hakkındadır. (Öyledir sesleri) O halde maddelere geçilmesini reye koyacağım. Kabul edenler lütfen ellerini kaldırsınlar... Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsınlar... Kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dahilî Nizamnamesinin 22 nci maddesini muaddil nizam teklifi

Madde 1. — 22 nci maddenin vekâletlerle müte-nazır encümenler (Heca harfleri tertibiyle) fıkrası şu suretle tadil edilmiştir :

7. İktisat Encümeni (15 aza, 1 muvazzaf kâtip);
8. Hariciye Encümeni (Keza);
9. Dahiliye Encümeni (25 aza, 2 muvazzaf kâtip) bu encümene hücum görüldükte bir reisvekili de intihap olunur. İskân, posta ve telgraf ve telefon işleri bu encümene muhavveldir
10. Sıhhiye Encümeni (15 aza, 1 muvazzaf kâtip);
11. Adliye Encümeni (20 aza, 2 muvazzaf kâtip);
12. Maliye Encümeni (15 aza, 1 muvazzaf kâtip); tapu işleri bu encümene muhavveldir.
13. Müdafaai Milliye Encümeni (15 aza, 1 muvazzaf kâtip);
14. Maarif Encümeni (Keza);

(1) Zaptın sonuna merbuttur.

15. Nafia Encümeni (Keza);

REİS — Efendim, birinci maddeye dair bir takrir var, okunacak :

Riyaseti Celileye

Ticaret ve Ziraat encümenlerinin bittevhit İktisat Encümenine kalbine müteallik Celâl Nuri Beyin teklifinde, İktisat Encümeni teşkiline ait fıkranın ber-veçhi zir tadilini teklif ederiz.

7. İktisat Encümeni (25 aza, 1 muvazzaf kâtip);

Burdur

Zonguldak

Mustafa Şeref

Hüsnü

İstanbul

Sinop

Hüseyin Hüsnü

Yusuf Kemal

Afyon

İzzet

REİS — Takrir hakkında mütalaa var mı?

ALİ RIZA BEY (Mardin) — Efendim, ben-deniz de Mustafa Şeref Beyefendi tarafından verilen takriri arz etmek istiyordum. Yalnız ilâveten diyeceğim ki bu birleşen vekâletler tamamiyle mezcedilmiş vekâletler değildir. Bunların müsteşarlıkları vardır. Nitekim Müdafaai Milliye Vekâleti aynı vaziyettedir. Ben-deniz hem Müdafaai Milliye Encümeninin ve hem de İktisat Encümeninin yirmişer azadan ibaret olmasını rica edeceğim ve bu hususta bir takrir veriyorum.

REİS — Ali Rıza Beyin verdiği takrir okunacaktır.

Riyaseti Celileye

İktisat ve Müdafaai Milliye encümenlerinin yir-mişer azadan tereküp etmesini teklif ederim.

Mardin

Ali Rıza

REŞİT BEY (Gaziantep) — Efendim, encümen azaları yirmi, yirmi beş olsun, beis yoktur. Buna iti-raz etmiyeceğim. Yalnız kâtiplerin iki olmasını anla-mıyorum. Bu iki kâtipten maksat nedir? Zannederim Bütçe Encümeninden gayrı diğer encümenlerde birer kâtip bulunmalıdır ve kâfidir. İki kâtip zaittir. Ben-deniz bir kâtip olmasını teklif ediyorum.

REİS — Takrir vermezseniz reye koyamayız.

SÜLEYMAN SIRRI BEY (Yozgat) — Efendim; mazbata muharririne bir sual soracağım.

REŞİT BEY (Gaziantep) — Takrir vereceğim.

REİS — Mazbata muharriri kimdir?

CELÂL NURİ BEY (Tekirdağı) — Efendim bu işin mazbata muharririyim.

SÜLEYMAN SIRRI BEY (Yozgat) — Efendim, Bahriye Vekâleti lağvedildi. Ticaret Vekâleti ile Zi-raat Vekâleti birleşti, İktisat Vekâleti oldu. Nizamna-

medeki tadilat Bahriye Vekâletinin ilgası dolayısıyla encümeninin ilgası, Ticaret Vekâleti ile Ziraat Vekâleti birleştiği için İktisat Encümeni namıyla bir encümen teşkili lâzım gelirken ondan aşağı «Sıhhiye, Adliye, Maliye» diye tekrar saymaktan maksat nedir?

CELÂL NURİ BEY (Tekirdağ) — Efendim numaralar değişiyor, Meclisin hidematı ile mütenazır encümenler, hidematı devletle mütenazır encümenler, ondan sonra vekâletlerle mütenazır encümenler vardır. Onlar değişmiyor. Bu yedinci numaradan itibaren değişmek lâzımdır.

SÜLEYMAN SİRRI BEY (Yozgat) — Yalnız rakam değiştirilsin encümen kelimelerini tekrar etmişsiniz ki, bu hâsılı tahsil oluyor.

CELAL NURİ BEY (Tekirdağ) — Hasılı tahsil değildir efendim. Dikkat buyurun eski şeyde meselâ Adliye Encümeninin numarası 11 değildir. Dikkat buyuracak olursanız anlaşılır. Baştan aşağı numaralar değiştiği için o numaraların da değişmesi lâzım geldi. Onun için o encümenlerin isimleri de tekrar edilmek lâzım gelir. Binaenaleyh sorduğunuz sual varit değildir.

REİS — Başka mütalaa yok. Takrirleri tekrar okutacağım.

(Burdur Mebusu Mustafa Şeref Bey ve rüfekasının takririni tekrar okundu.)

REİS — Efendim, bu takirde İktisat Encümeninin yirmi beş azaya iblağı teklif olunmaktadır. Ali Rıza Beyin de bir takriri var ki onda da yirmiye iblağı teklif edilmektedir. Evvelâ yirmi beşe iblağı hakkındaki bu takriri reye koyacağım, kabul edilmezse öbürünü koyarım. Yirmi beş aza olmasını kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir. Diğer teklife lüzum kalmamıştır. Ancak Ali Rıza Bey takririnde aynı zamanda Müdafai Milliye Encümeninin azalarının da yirmiye iblağını teklif etmiştir. 25 âzadan mürekkep olacaktır. Binaenaleyh bu teklifi reye koyacağım. Müdafai Milliye Encümeninin yirmiye iblağını kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir. Müdafai Milliye Encümeni yirmi aza olarak kabul edilmiştir.

Ziya Gevher Beyle Reşit Beyin teklifleri vardır.

Riyaseti Celileye

Encümenlerde birer kâtibin tenzilini teklif ederim,

Gaziantep Mebusu
Reşit

Riyaseti Celileye

Encümenlerdeki muvazzaf kâtiplerin bire indirilmesini teklif ederim.

Biga Mebusu

Ziya Gevher

REİS — Adliye ve Dahiliye encümenlerinde iki muvazzaf kâtip vardır. Bire indirilmesi teklif ediliyor. Bu teklifi reye arz ediyorum.

Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Takrir kabul edilmiştir. Birer kâtime indirmiştir. Kabul edilen bu tadilâta göre madde şöyle oluyor :

Madde 1. — 22 nci maddesinin vekâletlerle mütenazır encümenler (Heca harfleri tertibiyle) fıkrası şu suretle tadil edilmiştir.

7. İktisat Encümeni (25 aza, 1 muvazzaf kâtip);

8. Hariciye Encümeni (15 aza, 1 muvazzaf kâtip);

9. Dahiliye Encümeni (25 aza, 1 muvazzaf kâtip); Bu encümene lüzum görüldükte bir Reis vekili de intihap olunur. İskân, Posta ve Telgraf ve Telefon işleri bu encümene muhavveldir.

10. Sıhhiye Encümeni (15 aza, 1 muvazzaf kâtip);

11. Adliye Encümeni (20 aza, 1 muvazzaf kâtip);

12. Maliye Encümeni (15 aza, 1 muvazzaf kâtip); Tapu işleri bu encümene muhavveldir.

13. Müdafai Milliye Encümeni (20 aza, 1 muvazzaf kâtip);

14. Maarif Encümeni (15 aza, 1 muvazzaf kâtip);

15. Nafia Encümeni (15 aza, 1 muvazzaf kâtip);

REİS — Efendim, bu şekilde reye arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu madde Büyük Millet Meclisi tarafından icra olunur.

REİS — Efendim, sahibi teklif bu ikinci madde yerine şu maddeyi teklif etmektedir :

Riyaseti Celileye

İkinci maddenin şu şekle ifrağını teklif ederim.

Tekirdağ

Celâl Nuri

Madde 2. — Bu madde 1928 senesi teşrinisani-sinden itibaren Büyük Millet Meclisi tarafından icra olunur.

CELÂL NURİ BEY (Tekirdağ) — Müsaade ederseniz esbabı mucibesini izah edelim;

REİS — Müsaade ediniz, bu madde kabul edilmezse elyevm mevcut olan encümenleri derhal bu

hale ifrağ etmek lâzım gelir. Halbuki maddeyi bu şekilde kabul edersek gelecek senei içtimaiye iptidasından itibaren tatbik olunur. Fark bundan ibarettir. Buna nazaran, bu teklifi aynen ikinci madde olarak kabul edenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen ellerini kaldırsın... Kabul edilmiştir.

İkinci müzakeresine geçilmesini reye koyacağımı:

CELÂL NURİ BEY (Tekirdağ) — İkinci müzakeresine hacet yoktur.

REİS — İki defa müzakereye tabi mevad meyanında yazılmıştır.

CELÂL NURİ BEY (Tekirdağ) — Yanlış yazılmıştır.. Bir defa müzakereye tabidir.

REİS — Bulur musunuz o maddeyi?

CELÂL NURİ BEY (Tekirdağ) — Efendim, bir defa müzakereye tabi olduğunu gösteren madde 232 nci maddedir.

REİS — Âlâ, o halde heyeti umummiyesini reynize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

2. — *Avukatlık Kanununun altıncı maddesiyle 12 nci maddesi son fıkrasının tadiline ve mezkûr kanunun bazı mevaddını muaddil kanunun dördüncü maddesinin ilgasıyla yeni bir madde ikamesine dair 1/121 numaralı kanun lâyihası ve Kayseri Mebusu Hasan Ferit ve Mardin Mebusu İrfan Ferit Beylerin, Hukuk Usûlû Mahkemeleri Kanununun 61 nci maddesinin tadili hakkında 2/38 numaralı teklifi kanunisi ve Adliye Encümeni mazbatası. (1)*

REİS — Efendim, bu kanunun ikinci müzakeresini yapacağız.

Heyeti umumiyesi hakkında bir mütalâa varmı? Maddelelere geçilmesini kabul edenler el kaldırsın.. Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Avukatlık Kanununun 6 nci maddesiyle 12 nci maddesi son fıkrası ve onu muaddel olan 6.1.1926 tarih ve 708 numaralı kanunun dördüncü maddesi makamına kaim olmak üzere kanun

Madde 1. — Baro Meclisi İnzibatı şikâyet mebnî veya resen veya mahallî müddeiumumisinin talebi üzerine Avukatlık Kanununun beşinci maddesindeki mücazâtı intihabiyeyi tertip eder.

Meclisi İnzibatın talep veya şikâyet tarihinden itibaren bir ay zarfında bir karar vermesi mecburidir. Bu müddet zarfında bir karar verilmediği takdirde

(1) Birinci müzakeresi elli beşinci inikat zabıt ceridesindedir.

şikâyetçinin müracaatı üzerine veya resen müddeiumumî aynı talebi mahkemeye dermeyan edebilir.

Baro Meclisi İnzibatında ittihaz olunan kararlar bir hafta zarfında müddeiumumîliğe tevdi olunur. Bunlardan mücazâtı intihabiyeye mütedaîr olanları müddeiumumîlik tarafından bir hafta zarfında mahkûm avukata tebliğ olunur. Tarihi tevdiden itibaren bir hafta zarfında müddeiumumî her türlü mukarrerat aleyhine ve mahkûm avukat tarihi tebliğden itibaren bir hafta zarfında ihtardan maada mukarrerat aleyhine itiraz edebilir. Baro olmayan yerlerde inzibati meslekinin temini ve ind-el-hâce beşinci maddede mezkûr mücazâtı intihabiyenin tertibi mahallî müddeiumumîlerinin sepkedecek talepleri ile asliye mevaddını rüyet eden mahkemeye aittir. Gerek barolar tarafından ve gerek baro olmayan yerlerde asliye mevaddını rüyet eden mahkeme tarafınaan verilen mukarrerat üzerine tetkikatı itiraziye icrası o mahalde Ağır ceza davalarını rüyet eden ayrı bir mahkeme varsa o mahkemeye, yoksa mezkûr davaları rüyetle mükellef en yakın Asliye Mahkemesine mevduudur. Mahkeme Baronun ve diğer alâkadarların müdafaa ve izahlarını tahrîren beyan etmeleri zımında kendilerine derhal münasip bir mehil tayin ve müddetin mürurundan itibaren beş gün zarfında evrak üzerine kararını ita eder. Ve bu karar katidir.

REİS — Efendim ikinci, müzakeresidir. Tadil teklifi yoktur, maddeyi reye arz ediyorum.. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Aynen kabul edilmiştir.

Madde 2. — Baro olan mahallerde Avukatlar Sulh Mahkemelerinde icrayı vekâlet edecekleri gibi tarafeynin bulundukları karye veya kasabada mukim olupta vekâletî sanat ittihaz etmemiş olan akrabalar ve ehilbabası da bilâ ücret vekâlet edebilirler. Baro olmayan yerlerde bunlardan maada dava vekilleri dahi ifayı vekâlet edebilirler.. Ancak - avukatlıktan meneditenler hiç bir vechile vekâlet edemezler.

REİS — Efendim, tadil teklif edilmiyor. Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — 3 ncü maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir..

Madde 4. — İşbu kanun hükmünün icrasına Adliye Vekili memurdur.